

ЗАПИСНИК

**од 15 - та седница на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
одржана на 28.10.2014 година**

Присутни членови на Советот на Агенцијата: Лазо Петрушевски, Претседател на Советот на ААВМУ, д-р Милаим Фетаи, Заменик на претседателот на Советот на ААВМУ, м-р Алма Машовиќ, м-р Методија Јанчески, Лазар Трајчев, Селвер Ајдини и Зоран Фиданоски.

Отсутни членови на Советот на Агенцијата: /

На седницата присуствуваше д-р Зоран Трајчевски, Директор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Присутни од Стручна служба: д-р Андриана Скерлев – Чакар, м-р Драгица Љубевска, Огнен Неделковски, м-р Ружица Бошнакоска - Јотевска, Арѓент Џелили, м-р Тања Пачовска, м-р Арбен Саити.

Други присутни: Маја Јовановска од ТВ Канал 5, Сања Јовановиќ од ТВ Телма, Сања Васиќ од ТВ Телма, Елена Бошковска Крстевска ТВ Алфа, Владимир Медарски од ЦРМ.

Г-дин Петрушевски ја отвори 15-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Седницата започна во 13 часот и се одржа во просториите на Агенцијата.

Предлози за дополнување и измена на предложениот дневен ред не беа понудени.

Советот на Агенцијата, едногласно, со седум гласа „за“, го усвои следниот:

Дневен ред

1. Усвојување на Записникот од 14-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 17.10.2014 година.
2. Предлог за донесување на Нацрт-Упатство за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија.
3. Предлог за донесување на Нацрт – Правилник за начинот на вршење на видео надзор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.
4. Предлог за донесување на Нацрт-Правилник за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина.
5. Предлог за донесување на Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси.
6. Предлог за донесување на Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија.
7. Предлог за донесување на Нацрт-Правилник за безбедност и здравје при работа.
8. Разно

Точка 1

Советот на Агенцијата го разгледа Записникот од 14-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 17.10.2014 година.

Г-дин Фиданоски во однос на Записникот од 14-та седница, рече дека го прегледал и освен одредени лингвистички грешки кои се појавуваат во текстот, објасни дека има и една недоследност, во смисла дали целосно се пренесува она што членовите на Советот како дискусанти го имаат кажано, не мислејќи на стенограмско пренесување. Првата забелешка се однесуваше дека во точката 10 од записникот, во неговото искажување треба да се прецизира мислата и да се додаде зборот „сознанија“ односно да биде „ги имал овие *сознанија* од неформални разговори“. Втората забелешка беше дека една негова дискусија е испуштена, која била еден вид реплика до Директорот на Агенцијата, г-дин Трајчевски, во однос на тоа дека не само посочените телевизии, туку сите други телевизии не го исполнуваат критериумот во однос на бројот на новинари, за да ја имаат дозволата. Во таа насока предложи оваа негова дискусија да се вгради во содржината на записникот.

Г-дин Фетаи исто така рече дека имал мала забелешка во неговото искажување.

Г-дин Петрушевски, по посочените забелешки, рече дека во принцип, негов став е дека кога ќе се јави член на Совет со забелешки, точката за записникот да се одложи. Во таа насока ја задолжи Стручната служба, да ги провери аудио и видео снимките, да се консултира со г-дин Фиданоски и г-дин Фетаи, и да се изработи точната верзија на записникот.

Советот на Агенцијата едногласно го одложи Записникот од 14-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 17.10.2014 година, за следната седница.

Точка 2

Г-дин Петрушевски во однос на Нацрт-Упатството за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија, објасни дека е изработено врз основа на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги каде што Агенцијата има обврска да го дефинира начинот на мерење на гледаноста на програмите на радиодифузерите. Во таа насока го повика Директорот на Агенцијата да го објасни предлогот.

Г-дин Трајчевски објасни, дека согласно член 6 точка 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Агенцијата го пропишува начинот на мерење на гледаноста и слушаноста на програмите, односно на програмските сервиси на радиодифузерите во Република Македонија. Досега, рече, во Република Македонија една истражувачка агенција го врши мерењето на гледаноста на телевизиите во Република Македонија, агенцијата Nielsen Audience Measurement, но само на националните телевизии, додека слушаноста на радијата, како и гледаноста на телевизиите на регионално и локално ниво, не е предмет на работа на оваа истражувачка агенција. Објасни дека во изминатиот период Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги односно поранешниот Совет за радиодифузија, во изработката на анализите на пазарот користеше податоци од агенцијата Nielsen Audience Measurement.

Меѓутоа при извршени консултации со таа истражувачка агенција, за тоа на каков начин доаѓа до податоците што на Агенцијата „ги продаваше“, односно ААВМУ ги купувала на јавен повик, од нивна страна немало никакво објаснување, туку владеел принципот дека ние мора да ги прифатиме податоците и дека се тоа резултатите кои

што ја одразуваат состојбата на гледаноста на телевизиските канали во Република Македонија. Заради таквата состојба, рече, членовите на Советот што беа и членови на составот во Советот за радиодифузија, од оваа година го раскинале договорот со Агенцијата Nielsen Audience Measurement и Агенцијата оваа година не ги користи податоците за гледаноста на телевизиските сервиси во Република Македонија. Г-дин Трајчевски објасни дека во текот на оваа година долг период се обидуваа да стапи во контакт со оваа агенција за да се одредат критериумите врз основа на кои што тие го вршат мерењето на гледаноста на телевизиските сервиси во Република Македонија. Официјалното барање било поднесено до нив за да се оствари средба, на која што биле поставени поголем број прашања кои што се од битно значење за да се утврди веродостојната на податоците кои што тие ги нудат на пазарот. За жал, рече, дури по два месеци од нивна страна добиле одговор и после три месеци се остварила средбата. Во таа насока информира дека на таа средба едноставно не сакале да одговарат ништо, кажале дека сите податоци што ги нудат се нивна деловна тајна и дека ние едноставно можеме да ги прифатиме или да не ги прифатиме тие податоци како вистинити. Прашањата кои што ги побарал не се однесувале на нивното деловно работење, туку, ако е панелот 400 домаќинства, дали тие имаат увезено 400 пипл метри? Но, објасни, дека Nielsen Audience Measurement одговориле дека тоа е деловна тајна. Каква е етничката структура на семејствата што ја даваат гледаноста и тоа е деловна тајна. Значи според нив сè било деловна тајна. И едноставно ААВМУ тоа треба да го прифати како непобитен факт. Исто така, објасни дека имал и повеќе состаноци со националните телевизии и кај нив исто се појавило незадоволство од начинот на мерење на гледаноста и од некои чудни резултати во мерењето на гледаноста на телевизиите. Тој проблем, рече, се провлекува подолго време наназад и ако се види светското искуство, постојат неколку модели на истражување на релевантно утврдување на гледноста на телевизиските канали на телевизиските програмски сервиси. Едниот е моделот, како што тоа го прави Република Македонија, компанија да врши мерење на гледаноста, вториот модел е да формираат телевизиите сопствено тело, кое што ќе ангажира агенција која ќе врши мерење на гледаноста во нивно име и уште поширок начин е, да освен телевизиите и огласувачките агенции, и огласувачите формираат комитет кој исто така ќе избере агенција за мерење на гледаноста. Со оглед на фактот што на нас ни е дадена согласно Законот како агенција, надлежноста да се пропише начинот на мерење на гледаноста и слушаноста на телевизиските и на радио станиците во Република Македонија, согласно Законот и согласно Деловникот, предвидено е тоа да биде упатство. Во своето понатамошно излагање, рече дека во кратки црти сака да ги објасни најважните детали, и доколку има прашања подготвен е да одговори. Ова е, рече, прв ваков документ што се изработува во Република Македонија и се надева дека на јавната расправа ќе се добијат квалитетни предлози и од радиодифузерите и од огласувачите и од маркетинг агенциите. Идејата е да се формира со одлука на Советот, иницијативен одбор во кој што ќе членуваат освен претставници на Агенцијата, и претставници на националните терестријални телевизии и претставници од јавниот сервис. Иницијативниот одбор треба да ги подготви нацрт актите за работа на комитетот, начинот на работа, состав и сè друго што би произлегло. Потоа ќе се формира комитет, во кој што ќе бидат повторно претставници на Агенцијата, на националните терестријални телевизии и на јавниот сервис, а додека претставниците на огласувачите и на маркетинг агенциите, предлог е да бидат во оваа ситуација посматрачи, но не значи дека во текот на јавната расправа не може да се промени, бидејќи ова е сега само нацрт верзија. Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, односно овој комитет, ќе ги утврди најважните работи, а тоа е методологијата за мерење на публиката, која што треба да ги содржи најмалку следните податоци: технички карактеристики на средствата со кои што ќе се спроведува мерењето, техниката на мерење што ќе се применува, големината на панелот, број на домаќинства, број на пипл метри и број на испитаници,

процент на домаќинства кој секоја година треба да се менуваат во панелот, најдолг период колку едно домаќинство може да остане во панелот, податоци за испитување врз основа на кои ќе се определи панелот, на колкав примерок треба да се спроведе и колку пати во текот на годината. Потоа, на утврдување на минимални технички стандарди кон кои мора да се придржува истражувачката агенција која што ќе го спроведува мерењето на гледаноста на програмите, стандарди за обезбедување на квалитет, стандарди за обезбедување транспарентност, што е многу значајно. Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги треба да има софтверски пристап до системот на мерење на гледаноста на Агенцијата која што ќе биде избрана. Значи најважниот елемент е транспарентноста, за да може, не само истражувачката агенција туку и АААВМУ и маркетинг агенциите и огласувачите и телевизиите, да влегуваат во податоците кои што ќе бидат резултат на ова мерење. Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги треба да спроведе истражување за тоа колкав треба да биде панелот, колкав процент треба да бидат мажи, а колкав процент жени, колкав процент да бидат образовани, необразовани, високообразовани, од рурални средини од градски средини, етничка структура итн. Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги треба да распише јавен повик во домашни и во меѓународни весници, во кој што ќе ги повика компаниите во светот да конкурираат за истражувачка агенција која ќе врши мерење на гледаноста на телевизиските програмски сервиси. Неколку критериуми се дадени за избор на таа агенција, значи квалитетот на софтверското решение, квалитетот на кадровското решение, цената и одлуката за избор ја носи комитетот, составен од преставници од националните терестријални телевизии, јавниот сервис и Агенцијата, а на крај ја потврдува Директорот на Агенцијата. Објасни дека ќе се склучи пет годишен договор со избраната истражувачка агенција, и не претставува никаков финансиски трошок за Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, туку со секој од корисниците на податоците, телевизии, радија, огласувачи, маркетинг агенции, ќе се склучат посебни комерцијални договори според тоа какви податоци им се потребни, и тие комерцијални договори претставуваат анекс на договорот, кој што го потпишува Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги со агенцијата која ќе биде избрана за мерење на гледаноста. Г-дин Трајчевски објасни дека единствена дилема што се јавува кај него во однос на овој правилник е тоа што во Законот пишува мерење на гледаност и слушаност, додека во нацрт-правилникот е ставено мерење на гледаноста на канали на национално ниво, бидејќи според него мерењето на гледаноста на ваков начин, со пипл метри на локалните телевизии, на регионалните телевизии и радијата, многу би ја зголемило цената и смета дека економски не би било исплатливо, но рече, тоа ќе се види по јавната расправа. Според него би требало да се додадат уште еден или два члена во овој документ, да мерењето на гледаноста на локалните и регионалните телевизии, се врши со друго истражување врз база на одреден број испитаници, како што тоа се правело до лани за досегот на слушаноста на радиостаниците. Исто таков член да се однесува и за досегот на слушаноста на радиостаниците, но не да се врши со пипл метри, туку со истражување кое би го правела некоја агенција на соодветен панел, односно на соодветен примерок, бидејќи ако се оди на ваков модел, цената би била економски неисплатлива и според него не би довело до избор на агенција која ќе врши мерење на гледаноста. На крајот од излагањето, г-дин Трајчевски, објасни, дека Агенцијата која врши во моментов мерење на гледаноста Nielsen Audience Measurement, ќе има подеднакво право да конкурира на овој јавен повик, затао што поентата и на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на националните телевизии и на огласувачите, е дека е потребна транспарентност во работењето и да веруваат во податоците кои што ги продуцира агенцијата која што врши мерење на гледаноста. Доколку на таков начин под тие услови, на овој јавен повик конкурира и Nielsen Audience Measurement, Агенцијата нема да има ништо против тоа да биде истата таа агенција. Единственото незадоволство кое што сега се јавува е

од нетранспарентниот начин на работење, а тоа доведува да се јави сомнеж кај корисниците на нивните податоци, дека не се тие податоци што ги нудат веродостојни.

Г-дин Фиданоски, постави прашање, дали Нацрт-Упатството за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија, ќе биде ставено на јавна расправа?

Г-дин Петрушевски потврдно одговори.

Г-дин Фиданоски, рече, на начинот на кој е конципирано ова нацрт-упатство, кога ќе стапи во сила, во неговата конечна фаза, ќе обезбеди еден посеопфатен начин на мерење на гледаноста, рејтинг на телевизиите, нешто што е буквата А, фигуративно речено, во телевизиските медиуми. Во модерниот свет, со години наназад тоа е правило број 1 во функционирањето. Објасни дека рејтингот се мери во промили буквално, секојдневно, секоја минута од програмската шема и врз база на добиените резултати, честопати телевизиите во „од“ ја менуваат таа програмска шема, или ги менуваат лицата што се појавуваат на екранот, ќе во функција да добијат поголем рејтинг, поголема гледаност. Понекогаш рече, даваат бонуси, некогаш казни за тие што не ја оправдале довербата според нивните критериуми, ќе со цел тој телевизиски канал да биде поприфатен. Појасни дека г-дин Трајчевски се задржал посебно на точката 7 од нацрт-упатството, и смета дека таа е клучна. Во врска со точката 7 од нацрт-упатството, сака да верува дека идниот Комитет што ќе биде формиран ќе направи еден вистински репрезентативен примерок на домаќинствата и на гледачите по примерот на она што го прават оние што се занимаваат со истражување на јавното мислење, репрезентативен примерок во етничка, полова, социјална, образовна и географска смисла. Во однос на домаќинствата каде ќе се постават пипл метрите, кои ќе се менуваат во одреден период, според него многу е значајна нивната анонимност во смисла да не им се случува емисари од така наречените „големи играчи“ во телевизискиот медиумски пазар, да ги посетат дома и со пригодни подароци „да ги убедат“ што подолго да го чуваат вклучен нивниот телевизиски канал. Според него точката 7 е клучна ако се реализира на прав начин и тогаш може да се очекува дека ќе има исход како што ни треба, а тоа е веродостојни резултати, а во спротивност сомнежот што евентуално би се јавил на стартоот би го следел според него целиот проект, во текот на целиот негов тек. Потенцира дека можеби би било добро освен гледаноста која е примарна во овој случај, агенцијата што ќе ја добие довербата, да ги спроведува тие истражувања, одвреме навреме по примерот како што кажал Директорот на Агенцијата, г-дин Трајчевски за мерењето на гледаноста на регионалните и локалните телевизији, е добро да спроведува истражување на степенот на доверба во телевизиите, колку гледачите, во која телевизија, имаат доверба. Смета дека и тој податок, кој Агенцијата досега го има добивано преку различни форми на истражувања, ќе биде доста значаен и релевантен и за оние што се вклучени директно во медиумскиот телевизиски бизнис, како телевизиите и маркетинг агенциите, коишто исто така го заработуваат лебот од таму, преку поделба на маркетиншкиот колач. Објасни дека така ќе има една посеопфатна слика кои телевизији се најгледани и кому гледачите му веруваат најмногу кога се продуцираат односно презентираат некакви информации.

Г-дин Трајчевски одговори дека мерењето на довербата, колкава доверба имаат гледачите за телевизиските програмски сервиси и понатаму останува да го прави ААВМУ, која го прави секоја година и истото ќе продолжи да го прави и во иднина. Што се однесува до репрезентативниот примерок, појасни дека тоа претставува прв чекор во повеќе основи, образование, пол, средина каде се живее рурална или градска, по етничка основа и т.н., и ќе го изврши ААВМУ како што е наведено во точка 12, односно изборот на истражувачката агенција согласно законот за јавните набавки, ќе го

врши новоформираниот Комитет, јавно и транспарентно и нема да зависи од волјата на ниту една телевизија во Република Македонија.

Г-дин Фиданоски појасни дека не сака да има сомнеж за тоа дека истражувачката Агенција ќе биде избрана на вистински начин, но го потенцирал тој момент дека е значаен, и се согласи дека тоа претставува основен предуслов за да овој проект биде успешен. Во минатото, рече, имало муабети дека кога почнале да се поставуваат пипл метрите, иако за ова немало официјална потврда, и таа така наречена анонимност на домаќинствата каде ќе бидат поставени, домаќинствата добивале подароци во вид на телевизиски апарати и др. Се со цел каналот на телевизијата да биде вклучен подолго. Во таа насока додаде дека тоа е основен предуслов за овој проект да биде успешен и затоа тоа го потенцирал во неговата дискусија.

Г-дин Фетаи рече дека ја поздравува иницијативата во поглед на избор на истражувачка агенција, која претставува сериозна и одговорна работа. Смета дека ова треба да биде една од битните елементи на Агенција, во смисла дека на таа истражувачка екипа, односно таа фирма која ќе биде избрана не само да и се дадат задачи околу гледаноста, туку и околу довербата, начинот на анимирање на публиката околу гледаноста и сл. Не навлегувајќи во деталите, во смисла да не се бараат негативни елементи колку може да се манипулира со пипл метрите, затоа рече тука постои Комитет кој ќе го разгледа тоа, и ќе се анализира чекор по чекор. Во однос на Нацрт-Упатството за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија, имаше забелешка во точката 13 која гласеше „Изборот на истражувачката агенција која ќе ги спроведува мерењата на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите од Република Македонија, го врши Комитетот а го одобрува Директорот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги“. Г-дин Фетаи сметаше дека е посоодветно со предлог на Директорот на Агенцијата, да го одобрува Советот на Агенцијата бидејќи тие колективно ќе анализираат и ќе ги имаат на увид истражувачките агенции кои се пријавени.

Г-дин Петрушевски рече дека Нацрт-Упатството за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија, ќе се постави на веб страната на Агенцијата и ќе оди на јавна расправа во траење од најмалку 30 дена, каде ќе можат телевизиите и јавноста да дадат свои предлози за текстот што е предложен. Во таа насока ја повика јавноста да се вклучи активно во давање предлози. Во врска со предлогот на г-дин Фетаи за измена на дел од точката 13, рече дека ќе влезе во записникот а службите ќе го имаат во предвид во изработката на предлог-упатството.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5148/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт-Упатство за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги едногласно донесе Нацрт-Упатство за начинот на мерење на гледаноста на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите што емитуваат телевизиска програма од Република Македонија, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 10 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 47 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведеното Нацрт – Упатство да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 3

Раководителот на Секретаријатот, Огнен Неделковски во врска со Нацрт – Правилникот за начинот на вршење на видео надзор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, објасни дека со него се пропишува начинот на вршењето на видео надзор во службените простории на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, во својство на контролор, техничките и организациските мерки кои Агенцијата ги применува за обезбедување тајност и заштита на личните податоци преку вршењето видео надзор, рокот и начинот на чување на записите од видео надзорот и начинот на бришење на видео записите, како и начинот на правење на сигурносна копија и правата и обврските на овластените лица кои имаат пристап до системот за вршење на видео надзор.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5150/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт – Правилник за начинот на вршење на видео надзор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги едногласно донесе Нацрт – Правилник за начинот на вршење на видео надзор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 48 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за правни работи до Дирекцијата за заштита на личните податоци да го достави на мислење Нацрт – Правилникот за начинот на вршење на видео надзор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведениот подзаконски акт да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 4

Раководителот на Секторот за технологии и информатика, Арбен Саити, го објасни Нацрт-Правилникот за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина. Во своето образложение меѓу другото наведе дека се однесува на работењето на радиодифузерите кои емитуваат телевизиска програма и ги пропишува максимално дозволеното ниво на тонот и нивото на дозволива бучава на аудиовизуелни содржини кои се испраќаат за емитување од страна на радиодифузерите до операторите на јавни електронски комуникациски мрежи (оператори на дигитални терестријални мултиплекси и оператори на јавни електронски комуникациски мрежи кои користат неограничен ресурс). Информира дека во претходниот период во Советот за радиодифузија на Република Македонија, сега Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, од граѓаните, гледачите, пристигнувале претставки, дека при менување на телевизиските канали има голема дискрепанца на тонот. Со овој Нацрт-Правилник Агенцијата ќе ја регулира нивелацијата на тонот, на задоволство на гледачите.

Г-дин Петрушевски рече дека лично примал забелешки од граѓаните во однос на тоа дека кога ќе го сменат телевизискиот канал, одеднаш се зголемува тонот. Во врска со ова, информира дека се дискутирало и во текот на изработката на Стратегијата за развој на радиодифузната дејност во Република Македонија 2013-2017, која ја водел г-дин Јанчевски и вработените во Агенцијата, така да рече нацрт-правилникот е една примена за тоа што се работело во изминатиот период.

Г-дин Трајчевски информира дека изработката на Нацрт-Правилникот за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина, била целосно оставена на Стручната служба. Посочи дека има една дилема во член 3 кој гласи „Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во аналогна технологија на радиодифузерите им се препорачува јачината на тонот да изнесува од -6dB до -4 dB“ и во член 4 кој гласи „Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во дигитална технологија на радиодифузерите им се препорачува јачината на тонот да изнесува од -18dB до -6dB“, каде на радиодифузерите *им се препорачува* за јачината на тонот. Додека, наведе понатаму, во член 5 е наведено дека „јачината на тонот - *треба да изнесува*..“. Според него, во правилник не може да се препорача туку треба прецизно да се наведе како треба да биде.

Раководителот на Секторот за технологии и информатика, Арбен Саити, објасни дека член 3 и член 4 се однесуваат на обработката на материјалот на компјутер во самата телевизијата кој го прават техничките лица, и затоа во таа насока им се препорачува. Ова, рече, дека е изработено во консултации со скоро сите раководители на техника во телевизиите. Додека членот 5 се однесува само на излезниот сигнал кој мора да се почитува и мора да биде 0 dB на VU метарот односно PPM метарот.

Г-дин Трајчев, рече дека со овој правилник како и со сите правилници се регулира одредена материја каде стриктно се поставуваат работите. Последица на непочитување на одредени одредби се предвидени како еден механизам кој го има Агенцијата. Прашање е дали воопшто треба да постои регулација во однос на внатрешната обработка на материјалите кај радиодифузерите, дали Агенцијата треба да има увид во обработката и дали треба да се ограничат во јачината на тонот при обработката и доколку треба да се регулира тогаш треба да има стриктна одредба која ќе треба да биде задолжителна.

Раководителот на Стручната служба, д-р Андриана Скерлев – Чакар, сметаше дека доколку она што е пропишано во член 3 и член 4 директно се рефлектира на пропишаното во член 5, односно на излезниот сигнал, тогаш наместо да се препорачува потребно е да стои зборот „треба“ и во член 3 и во член 4. Бидејќи со овој правилник се спроведува и надзор, посочи дека во врска со внатрешното работење на радиодифузерите, Агенцијата треба да спроведе надзор дали тие ја почитуваат пропишаната јачина на тонот (да изнесува од -6dB до -4 dB односно -18dB до -6dB). Објасни дека треба да се има во предвид да доколку не го почитуваат пропишаното, радиодифузерите треба да се казнат.

Г-дин Фиданоски во однос на членовите 3 и 4, рече дека не треба да биде препорака туку да се стави по императивна норма, а тоа е „треба“. Од неговото работно искуство објасни дека и во рамките на иста програма може да има различна дискрепанца на тонот, како пример од вести, па потоа на рекламен блок може да се почувствува разликата. Исто така објасни, дека монтажерите го монтираат материјалот секој по свој терк и нема унифицирано монтирање на иста јачина на тонот на прилозите. Смета дека треба да се стави императивна норма а тоа е “треба”, за да се придржуваат до начелата. Во контекст на тоа што г-ѓа Скерлев – Чакар го кажала, рече од искуство знае дека е многу лесно да се провери како се обработува аудиовизуелниот материјал кај радиодифузерот. Во самиот програмски систем каде што е монтиран прилогот точно се гледаат колку dB се ставени на тонот. Не инсистира

дека треба да се прави проверката, но доколку се прави, рече дека тоа е можно и лесно проверливо.

Г-дин Фетаи рече дека нивелацијата на тонот преставува многу битен елемент кој требало многу поодамна да се регулира, бидејќи публиката директно во домот е изложена на одредени влијанија кој непотребно ја вознемируваат. Со овој Нацрт-Правилник, рече дека радиодифузерите ќе се регулираат, обврзат и упатат во таа насока. Но го постави прашањето, што е со операторите на јавните комуникациски мрежи при менување на странските програмски сервиси? Дали може и ова да се регулира, односно дали е технички можно?

Г-дин Трајчевски рече дека кога се носела Стратегијата за развој на радиодифузната дејност во Република Македонија 2013-2017, се разговарало дека има таков проблем, многу повеќе и кај кабелските оператори, дека при промена од емисија во рекламен блок, рекламниот блок е со многу повисок тон. Но, во делот на квалитетот на сигналот, надлежност има АЕК и во таа насока рече дека може Агенцијата да се обрати до нив. Во однос на членот 3 и членот 4 рече дека доколку Советот одлучи да останат во содржината, треба член 3 да гласи „Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во аналогна технологија јачината на тонот треба да изнесува од -6dB до -4 dB“ и член 4 да гласи „Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во дигитална технологија јачината на тонот треба да изнесува од -18dB до -6dB“.

Г-дин Петрушевски рече дека на седницата треба да се одлучи дали членовите 3 и 4 треба да се избришат или доколку останат да бидат согласно горенаведениот предлог на г-дин Трајчевски.

Раководителот на Секторот за технологии и информатика, Арбен Саити се изјасни дека треба да останат бидејќи им се даваат насоки на монтажерите или новинарите кои не се квалификувани за монтирање на аудиовизуелни материјали, да се движат во наведените граници.

Г-дин Јанчески, имајќи во предвид дека ова прашање било разгледувано при изработката на Стратегијата за развој на радиодифузната дејност во Република Македонија 2013-2017, рече дека во дискусиите учествувале и експерти од областа од Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство и Факултетот за електротехника и информатички технологии. Не очекува дека тие би се вклучиле во јавната расправа по нацрт-правилникот, но Агенција би можеле да испрати допис за да дадат свое мислење, така да предложи и науката да го каже своето мислење.

Г-дин Петрушевски рече дека има забелешка во членот 5. Предложи на крајот од првиот став и на крајот од вториот став за описот на уредите да се стави целосниот назив на англиски јазик односно Volume Unit Meter во првиот став и во вториот став Peak Programme Meter, кој ќе стојат во заграда. Во однос на член 3 и 4 предложи да останат во нацрт-правилникот без да се препорачува туку да се замени со зборот „треба“, и да се видат коментарите на радиодифузерите и стручните мислења од факултетите. Таквиот предлог со измена на членовите 3, 4, 5, го стави на гласање.

Во текот на дискусијата, г-дин Фетаи го информирал г-дин Петрушевски дека има покачена телесна температура и поради неможност на следење на седницата од здравствена причини, г-дин Фетаи ја напушти.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5151/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт-Правилник за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, едногласно со шест гласа „за“, донесе Нацрт-Правилник за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 10 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 47 од

Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведениот подзаконски акт да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 5

Раководителот на Секторот за технологии и информатика, Арбен Саити, го образложи Нацрт-Правилникот за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси. Објасни дека со овој Правилник се утврдуваат: условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси во и од системот за прием, снимање и архивирање на програмите на радиодифузерите во Република Македонија на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на државно, регионално и локално ниво, и други прашања кои се поврзани и се однесуваат на материјата/проблематиката која е предмет на уредување на овој Правилник. Меѓу другото рече дека со овој правилник е предложено да Агенцијата е должна во системот за прием, снимање и архивирање, да чува снимки на радио и телевизиски програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво, во следните рокови:

-180 (сто и осумдесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на државно ниво,

-150 (сто и педесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на локално и регионално ниво;

-5 (пет) години од денот на преносот на архивираните снимки од системот за прием, снимање и архивирање.

Г-дин Петрушевски сметаше дека роковите за чување снимки за него се некако предолги, во однос на претходните рокови кои биле пократки. Зголемените рокови би подразбирале и зголемени ресурси на Агенцијата. Посочи дека тоа е негово размислување а не предлог. Имаше забелешка во врска со бришењето и чување на снимките на радиодифузерите кои емитуваат програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво од системот за прием, снимање и архивирање, во членот 3 точка 3 која гласи „5 (пет) години од денот на преносот на архивираните снимки од системот за прием, снимање и архивирање“ кое е во спротивност со членот 2 точка 3 која гласи „по изминување на 5 (пет) години од денот на снимањето во делот од системот за архивирање или порано врз основа на донесена одлука на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги“. Според него е нелогично, бидејќи се пропишува 5 години а потоа се предлага како ќе реши Советот. Предложи да се дефинира прецизно односно да се усогласат по ист рок.

Г-дин Трајчевски предложи во однос на бришењето на снимките на радиодифузерите кои емитуваат програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво од системот за прием, снимање и архивирање, да не се остава можност на субјективност, и како овластен предлагач, предложи да гласи: „по изминување на 5 (пет) години од денот на снимањето во делот од системот за архивирање“ и да се избрише делот „или порано врз основа на донесена одлука на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги“. Во однос на обврската за чување на снимки согласно ЗАВМУ, рече дека радиодифузерите се должни снимките од целокупната програма да ги чуваат најмалку 60 дена по емитувањето.

Г-дин Ајдини рече дека се согласува дека предложените рокови се предолги за чување на снимките. Бидејќи законскиот рок за чување на снимките е ист и за државните, за локалните и регионалните радиодифузери (најмалку 60 дена по

емитувањето), предложи и во правилникот да биде ставен ист рок за сите, односно не 150 дена за локалните и регионалните и 180 дена за содржини кои се емитувани на државно ниво, туку роковите наведени во правилникот да бидат исти за сите.

Г-дин Фиданоски рече дека ги поздравува предвидените рокови во правилникот доколку Агенцијата има капацитет а верува дека може да го овозможи тоа, и смета дека ќе заврши голем дел од работата што се однесува до чувањето и архивирањето на снимките. Се сеќава дека кога претходно работел во една телевизија, со судски налог била побарана една снимка по изминати 60 дена. Бидејќи законскиот рок бил поминат, телевизијата ја немала снимката и не можеле да ја испорачаат како доказ. Иако рече можеби генерално до толку не мораме да се грижиме за работата на медиумите, смета дека на овој начин ќе се помогне, ќе се олеснат некои работи да се сочуваат, а верува дека во денешно време ќе се најдат сочуваниите снимки како потребни. Од тие причини и тие 150 и 180 дена а особено 5-те години за архивирањето, смета дека треба да останат така како што се предложени. Се надева, во иднина кога капацитетот на Агенцијата ќе се зголеми, очекува можеби не овој туку друг состав да го зголеми рокот на 1 (една) година за телевизиите на државно ниво.

Г-дин Петрушевски, бидејќи Директорот, односно овластениот предлагач го измени членот 3 точка 3, рече дека нацрт-правилникот така ќе го стави на гласање. Во однос на роковите за прием, снимање и архивирање, и чување снимки на радио и телевизиски програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво, предложи да останат така како што е предложено во материјалот, но уште еднаш да размисли Секторот за технологии и информатика, да направи анализа колку тоа би чинело кога системот би го направиле со полн капацитет, додека во однос на предлогот на г-дин Ајдини, рече дека е значајно и дека треба да се размислува во таа насока. предложи сите овие забелешки да се земат во предвид.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5152/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги едногласно со шест гласа „за“, донесе Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 10 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 47 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведениот подзаконски акт да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 6

Раководителот на Секторот за технологии и информатика, м-р Арбен Саити, го објасни Нацрт-Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија. Образложи дека со него се утврдува начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација меѓу другото и на барање на заинтересирано лице за поведување судска постапка. Изработен е во согласност со ЗААВМУ.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5153/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги едногласно со шест гласа „за“, донесе Нацрт-Правилник за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 48 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведениот подзаконски акт да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 7

Соработникот од Секторот за правни работи, м-р Тања Пачоска, го објасни Нацрт-Правилникот за безбедност и здравје при работа. Ги наведе општите обврски на работодавачот кој мора да преземе мерки потребни за безбедност и здравје при работа на вработените, вклучувајќи заштита од професионални ризици, обезбедување информации и обука и обезбедување соодветна организација и потребни средства.

Г-дин Фиданоски праша дали во членот 2 од нацрт правилникот каде е наведено дека „одредбите од овој Правилник се применуваат за сите вработени во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, надворешни соработници ангажирани да извршуваат одредени работни задачи во Агенцијата, како и на вработените на друг работодавач ангажирани да извршуваат работни задачи и активности на Агенцијата“, спаѓаат и членовите на Советот на Агенцијата?

Г-дин Петрушевски одговори дека не влегуваат, од причина што дел од членовите на Советот работат и во други институции и не би било законски да се користи систематскиот преглед. Но остави на Директорот на Агенцијата и Секторот за правни работи да ја испитаат правната можност.

Г-дин Фиданоски рече дека не е лошо во рамките на овој правилник да влезат и членовите на Советот, без оглед на тоа што не се професионално вработени во Агенцијата, но извршуваат работа кој е од нејзино значење. Предложи доколку постои можност, членовите на Советот да се внесат и во делот на обуките што се однесуваат за евакуација и спасување, за да бидат и тие вклучени. Посочи дека тоа е негова сугестија.

Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.01-5149/1 од 24.10.2014 година за донесување на Нацрт-Правилник за безбедност и здравје при работа.

Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги едногласно со шест гласа „за“, донесе Нацрт-Правилник за безбедност и здравје при работа, со текст како што беше предложен, а Агенцијата да постапи во согласност со член 48 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, бр.01-4351/1 од 29.08.2014 година.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за правни работи да ја испита законската можност, горенаведениот Нацрт-Правилник да се однесува и на членовите на Советот на ААВМУ.

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста, горенаведениот подзаконски акт да го објави на веб страната на Агенцијата, со цел да се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења.

Точка 8

Разно

- Советот на Агенцијата го усвои Предлогот на Директорот на Агенцијата, д-р Зоран Трајчевски, бр.02-5163/1 од 27.10.2014 година и даде одобрение за спроведување на постапка за јавна набавка: Одржување и поправка на градежен објект (со пресметани помали зафати за промена на плафонска конструкција).

Директорот на Агенцијата, согласно горенаведеното, да донесе Одлука за спроведување на постапката за јавна набавка: Одржување и поправка на градежен објект (со пресметани помали зафати за промена на плафонска конструкција).

Советот на Агенцијата го задолжи Секторот за правни работи да го реализира заклучокот и да ги преземе потребните активности согласно Законот за јавните набавки.

Подготвил: м-р Ружица Бошнакоска Јотевска

Контролирал: Огнен Неделковски

Одобрил: д-р Андриана Скерлев – Чакар

Согласен: м-р Драгица Љубевска

Бр. 02-5139/9
31.10.2014 година
С к о п ј е

Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот
Лазо ПЕТРУШЕВСКИ, с.р.